

Onderzoeksprogramma 2018-2019
Rekenkamercommissie
Sittard-Geleen

Samenstelling

Rekenkamercommissie

Sittard-Geleen:

Drs. Paul Rademacher (voorzitter)

Drs. Anne-Marie Rooskens MSc (lid)

Drs. Erwin Maussen (lid)

Contact:

Waarnemend secretaris Drs. Wil Voorter

rekenkamer@sittard-geleen.nl

Postbus 18
6130 AA Sittard

Inleiding

De taak van de rekenkamercommissie Sittard-Geleen is de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door de gemeente Sittard-Geleen gevoerde bestuur te onderzoeken. Het bieden van transparantie voor de inwoners van de gemeente is daarbij van groot belang. Hiertoe voert de rekenkamercommissie onderzoek uit waaruit moet blijken of de gemeente haar geld zinnig, zuinig en zorgvuldig besteedt: worden de nagestreefde doelen bereikt, hoe verhouden kosten en opbrengsten zich en houdt de gemeente zich aan wet- en regelgeving? Doel van de onderzoeken is om de gemeente in de toekomst effectiever en efficiënter te laten werken. De rekenkamercommissie draagt met haar onderzoeken bij aan het lerend vermogen van de organisatie en het bestuur.

De rekenkamercommissie doet haar werk vanuit een onafhankelijke positie maar in samenspraak met de raad. Deze onafhankelijkheid komt onder andere tot uiting door het jaarlijks vaststellen van een eigen onderzoeksprogramma. De rekenkamercommissie adviseert de raad op basis van het onderzoek door middel van bevindingen, conclusies en aanbevelingen.

De raad heeft op 24 mei 2018 een nieuwe rekenkamercommissie benoemd. Een van de eerste activiteiten van de nieuwe rekenkamercommissie is het opstellen van een onderzoeksprogramma. Hiertoe zijn met alle fracties kennismakingsgesprekken gevoerd. Potentiele onderzoeksonderwerpen stonden in deze gesprekken centraal.

Voorliggend onderzoeksprogramma geeft de keuzes weer die de rekenkamercommissie Sittard-Geleen voor 2018 en 2019 heeft gemaakt. Hierbij is ruimte gecreëerd om in te spelen op actuele ontwikkelingen die zich mogelijk in deze periode voordoen. Het onderzoeksprogramma dient dan ook gezien te worden als een belangrijke leidraad in een dynamische onderzoeksprogrammering. De keuze die de rekenkamercommissie voor 2018-2019 heeft gemaakt is vooraf afgestemd in de Commissie Begroting en Verantwoording.

Selectie van onderwerpen

In juni en juli 2018 heeft de rekenkamercommissie met alle 12 individuele gemeenteraadsfracties gesprekken gevoerd. Deze gesprekken hadden als doel, naast het kennismaken met de fracties en haar leden, te vernemen welke onderwerpen/dossiers voor onderzoek in aanmerking komen. Dit leverde een lijst op met circa 25 onderwerpen. Vervolgens heeft de rekenkamercommissie haar eigen waarnemingen en bevindingen hierbij betrokken en in haar vergaderingen van juli en augustus 2018 een en ander besproken en afgewogen aan de hand van met name de volgende criteria:

- a. Het onderzoek moet betrekking hebben op de doeltreffendheid, doelmatigheid of rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur; de doelmatigheid of doeltreffendheid van het gevoerde beleid of het (financiële) beheer van de

- gemeentelijke organisatie, niet zijnde de controle van de jaarrekening als bedoeld in 213 tweede lid van de Gemeentewet.
- b. Er moet sprake zijn van een substantieel maatschappelijk, financieel, organisatorisch en/of bestuurlijk belang;
 - c. Het moet door de gemeente te beïnvloeden beleid betreffen en zoveel mogelijk leiden tot concrete verbeteringen en/of het bevorderen van het lerend vermogen van de organisatie;
 - d. Het onderzoek moet een nieuwe of toegevoegde waarde voor de raad hebben;
 - e. Er moet zoveel mogelijk sprake zijn van enige evenwichtige spreiding over de gemeentelijke beleidsterreinen in de opvolgende onderzoeken;
 - f. Het onderzoek moet praktisch uitvoerbaar zijn.

Type onderzoeken

Rekenkameronderzoeken zullen worden ingestoken vanuit de drie invalshoeken 'leren, controleren en verantwoorden'. Maar de manier waarop onderzoek wordt opgezet kan verschillen naar gelang het onderwerp. Primair is het hierbij een onderscheid te maken tussen ex post en ex ante onderzoek, maar ook kwalitatief tegenover kwantitatief. Als dit duidelijk is zijn er grofweg vier typen onderzoek:

- Diepgaand onderzoek
- Kortdurend onderzoek/quick scan
- Rekenkamerbrieven
- Vervolgonderzoek / doorwerkingsonderzoek

Onderzoeken 2018-2019

In 2018 en 2019 zullen de volgende onderzoeksonderwerpen opgepakt worden; per onderwerp wordt aangegeven wanneer de beoogde start is. Om te bevorderen dat zaken goed op elkaar worden afgestemd zal bij de timing en scope van de diverse onderzoeken zoveel mogelijk rekening gehouden worden met lopende acties en actuele ontwikkelingen.

1. Toegankelijkheid Begroting en rapportages (start in Q4 2018)

Van meerdere zijden is aangegeven dat de begroting en de (financiële) rapportages moeilijk leesbaar zijn. Zowel de kaderstellende als de controlerende rol van de raad is hiermee in het geding maar ook de transparantie richting inwoners staat hiermee onder druk. Zeker nu de gemeente onder preventief financieel toezicht staat van de provincie is het van groot belang dat de gemeenteraad op basis van goede informatie beslissingen neemt. Het college werkt aan een betere leesbaarheid van de begroting en de rapportages. De nieuwe opzet van de programmarapportage is daar een uitwerking van.

Het rekenkameronderzoek spitst zich toe op de behoeften van de raadsleden t.a.v. het P&C instrumentarium. Daarna zal onderzocht worden wat er voor nodig is om te komen tot een helder instrumentarium aan de hand waarvan de raad haar kaderstellende en controlerende taken adequaat kan uitvoeren. Gezien de toegezegde inspanningen van de zijde van het

college zal in afstemming met de Commissie Begroting en Verantwoording gezien worden wanneer het onderzoek zal plaatsvinden.

2. Inkoop- en aanbestedingsbeleid (start in Q4 2018)

De gemeente Sittard-Geleen koopt voor de uitvoering van haar beleid, talloze producten en diensten in, al dan niet gezamenlijk met andere overheidsinstellingen. Mede door de decentralisaties in het sociale domein is het inkoopvolume de laatste jaren flink in omvang toegenomen. Een doeltreffend aanbestedingsbeleid dat op de juiste wijze wordt toegepast is daarom van groot belang voor de uitvoering van het gemeentelijk beleid (inhoudelijk en financieel). Naast de mogelijke impact zowel inhoudelijk (doeltreffendheid) als financieel (doelmatigheid) dient de gemeente zich bovendien (als betrouwbare overheid) te houden aan de geldende aanbestedingsregels (rechtmatigheid).

Het onderzoek richt zich op het gemeentelijke inkoop- en aanbestedingsbeleid. In dit onderzoek zal een aantal casussen worden betrokken. De aanbesteding van de integrale ontwerp- en projectmanagementopdracht herhuisvesting/inrichting stadhuis Geleen is één van deze casussen. Verder zal bij de casuskeuze, de scope en de planning rekening worden gehouden met de ontwikkelingen rondom het Shared Services Center Zuid-Limburg. De casussen dienen als bron voor leereffecten ten behoeve van dit beleid. Overigens stond het onderwerp “inkoopbeleid” ook op de “longlist” van de Rekenkamercommissie Sittard-Geleen en Stein.

3. Armoedebeleid (start in Q2 2019)

De rekenkamercommissie wil inzicht krijgen in de impact van armoedebeleid in Sittard-Geleen voor de diverse doelgroepen in de samenleving. Hoe is de verdeling over de doelgroepen en in welke mate worden de doelgroepen daadwerkelijk bereikt? Daarbij wordt gekeken naar zowel ondersteuning in de vorm van geld als ondersteuning in natura en worden ook cumulatieve effecten onderzocht.

4. Accommodatiebeleid (start in Q3 2019)

De gemeente heeft een groot aantal accommodaties in bezit en is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud daarvan. Naast diverse gebouwen voor de eigen ambtelijke en bestuurlijke huisvesting gaat het om accommodaties die nodig zijn om de maatschappelijke doelstellingen te realiseren, zoals gemeenschapshuizen, sportvoorzieningen en scholen. Het onderzoek zal zich richten op deze maatschappelijke accommodaties: hoe ziet het accommodatiebeleid eruit, wat betekent dit voor de uitvoering in de praktijk en hoe verhoudt zich dit tot andere beleidsvelden, bijvoorbeeld het stimuleren van burgerparticipatie, maar ook het gemeentelijk grond- en vastgoedbeleid. Ook zal ingezoomd worden op aspecten als beheer en onderhoud, leegstand, spreiding en het afstoten van accommodaties, evenals de waarderingssystematiek van het betreffende vastgoed.

5. Onderhoud openbare ruimte (start in Q4 2019)

Het onderhoud van de openbare ruimte is vaak onderwerp van gesprek op straat en dan met name in negatieve zin. Maar hoe doet de gemeente het daadwerkelijk? Naast het inzoomen op de situatie in de eigen gemeente zal er in vergelijkende zin naar andere gemeenten gekeken

worden maar zal die blik naar buiten ook gericht zijn op vernieuwende ideeën omtrent het beheer en onderhoud van de openbare ruimte.

Tot slot

De rekenkamercommissie streeft een dynamische onderzoeksprogrammering na; indien de rekenkamer van mening is dat vanwege de actualiteit of urgentie een dossier onderzocht zou moeten worden, dan wil ze daar ruimte voor open houden. De rekenkamercommissie nodigt iedereen uit eventuele onderzoeksuggesties met haar te delen.

Aldus besloten tijdens de vergadering van de Rekenkamercommissie Sittard-Geleen op 17 september 2018.

De voorzitter,

Drs. Paul Rademacher

De waarnemend secretaris,

Drs. Wil Voorter